

לַיהוּדִים הָיְיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשִׁשׁוֹן וִיקָר וְזֶה בְּעֵצָם הָעֵיקָר

חגית אהרונוף

משתתפים: מספר ומקהלה / לא מקהלה ששרה זמירות,
אלא מקהלה ששואלת שאלות.

- מספר:** סיפור לפורים היום נספר / על מה נספר?
מקהלה: על מגילת אסתר.
מספר: בעצם, אולי מיותר לספר? / כי מי לא מכיר את מרדכי ואסתר?
מקהלה: ספר נא, ספר את כל הסיפור / ספר נא כיצד נפל הפור / ספר נא על זרש וגם על המן / ספר על הנס שהיה בשושן.
מספר: הסיפור של פורים מתחיל באסון, / אבל הוא נגמר בשמחה וששון.
מקהלה: הכול מבולבל, / הכול לא מובן, / ספר את כל העלילה / ספר הכול מהתחלה!
מספר: לפני שנים רבות, בשושן הבירה / מלך אחשוורוש על ממלכה אדירה — / על מאה עשרים ושבע מדינה. / זו לא גוזמה ולא קשקוש, / הוא מלך מהודו ועד כוש.
מקהלה: מי שמולך על הרבה מדינות / צריך להיות חכם מאוד!
מספר: איזו בדיחה! מאוד "חכם"! / אחשוורוש היה טיפש מכולם! / והוא גם לא היה מלך גיבור, / הוא היה סתם מלך שיכור, / הוא אהב לעשות משתאות, / את כל אוצרותיו

מספורי המגילה, צייר שלום מוסקוביץ'

להראות / ובעושרו הרב להתגאות.
מקהלה: ספר על המשתה בשושן, / ספר על המשתה שהיה בו המן.
מספר: חכו חכו, עוד לא הגיע הזמן! / בשנת שלוש למולכו, עשה המלך משתה לכל שריו ועבדיו, / משתה מפואר, כמו שהמלך אהב, / הכול הוגש בכלים של זהב.
מקהלה: וישתי? היכן הייתה היא?
מספר: המשתה היה לגברים בלבד, / המשתה לא לנשים נועד, / אבל כשהמלך היה מאוד שיכור / שאפילו את שמו לא יכול לזכור, / ואחרי שהוא גמר בעושרו להתגאות / נזכר שיש לו עוד משהו להראות.
מקהלה: את ושתי המלכה? / את ושתי היפהפיה?
מספר: אכן, "ושתי היפה היא תהיה / ההפתעה של המשתה". כך אחשוורוש חשב / כי הפתעות הוא הכי אהב.
מספר: אחשוורוש ציווה עליה להופיע, / כדי שכל אחד לה יריע. / אבל ושתי התביבה / סרבה.
מקהלה: ומה עשה לה בעלה? / מה עלה בגורלה?
מספר: גרשו אותה, ודי! / למען ידעו בפרס / וידעו במדי, / שלסרב לבצע בכלל לא כדאי.
מקהלה: כך נהגו באותם הימים!
מספר: כך זה היה אצל המלכים / כי מהם לומדים

האזרחים.
מקהלה: והמלך נשאר בלי מלכה, לעד? / המלך נשאר לבד, לבד?
מספר: איך ייתכן? / אחשוורוש לבד? / זה כמו כפפה בלי יד, / כמו לוח בלי גיר, / כמו מכסה בלי סיר.
מקהלה: כמו גיר בלי לוח, / כמו חורף בלי רוח.
מספר: לכן שרי המלך קיבצו נערות יפות, נערות צדינות / מכל הממלכה, מכל המדינות. / הגי, שומר הנשים, אותן פינק / תמרוקים ובשמים להן בשפע סיפק / כדי שהמלך יוכל להתלהב / ובמלכה חדשה להתאהב.
מקהלה: ומי הייתה הנבחרת? מי הייתה המאושרת?
מספר: אסתר בת אביחיל / נצרה יהודיה אשת חיל / יתומה, אין לה אם וגם אב לה אין / אבל מרדכי היה לה אומן.
מקהלה: מרדכי? הדוד?
מספר: מרדכי הדוד / אהב אותה מאוד. / ומפני שאותה הוא אהב / ממש כמו אב, / הוא ביקש שלא תספר / שהיא שייכת לעם אחר. / ובאמת, אסתר לא גילתה / לא את עמה: ולא את מולדתה.
מקהלה: והמלך נשא אותה לאישה?
מספר: המלך נשא את אסתר לאישה / וכך הייתה לו

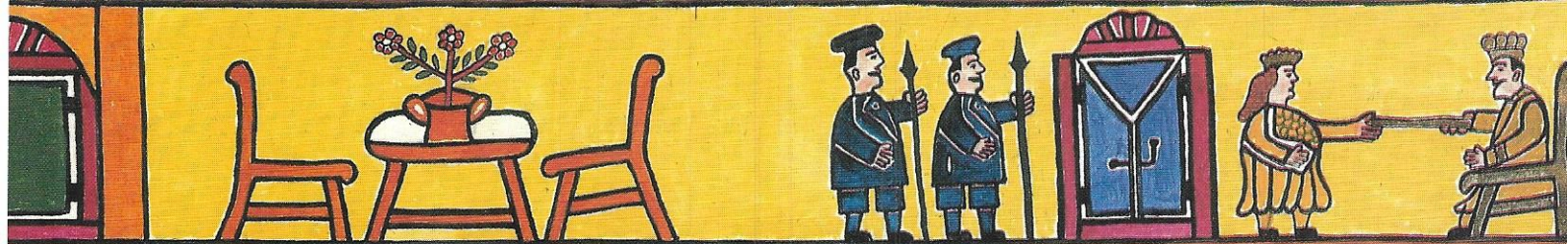
מלכה תדשה. / אחר כך הוא עשה משתה בשושן / והזמין את כולם מגדול עד קטן.
מקהלה: זה היה סיפור יפה באמת, / אבל שמענו שהמלך כמעט מת.
מספר: נכון. / תרש ובגתן רצו לשים רעל בכוס / של הבוס.
מקהלה: להרעיל את המלך?
מספר: בדיוק! ולא בערך. / אבל, ממש מזל משמים, / שמע מרדכי את שיחת השניים, / הוא סיפר לאסתר על מזימת ההרעלה / ואסתר הזהירה את בעלה.
מקהלה: ומה עשו לתרש ובגתן?
מספר: תלו אותם על עץ לא קטן.
מקהלה: יפה! יפה! עכשיו המלך חי / ומה קורה למרדכי?
מספר: לפני שנמשיך בסיפור המעשה, / לספר על המן אני רוצה: / כשהמן היה את הרחוב חוצה / הוא היה מאוד מרוצה / כי כולם במצוות המלך / היו כורעים לפניו ברח. / רק מרדכי לא קיים את מצוות המלך, / רק מרדכי לא כרע לפניו ברח!
מקהלה: ומה עשה האגגי? הוא ויתר ליהודי?
מספר: המן התרתח / המן "התנפח" / ואז החליט ביהודים לנקום, / לא רק ביהודי-פרס אלא

ביהודים בכל מקום. / הוא סיפר למלך על העם העצל / שבשבת ובחג מעבודה בטל.
מקהלה: אבל התורה, / משמים ניתנה! ... /
מספר: נכון, זאת יודעים אנחנו, / אבל לא המלך אחשוורוש / שהיה לו כרוב במקום ראש.
מקהלה: ומה עוד סיפר המן למלכם אחשוורוש-ראש-כרוב? מה הוא עוד סיפר למלכו האהוב?
מספר: המן סיפר שהיהודים / באחשוורוש המלך מורדים, / שאינם נותנים למלך כבוד, / שאינם רוצים בשבילו לעבוד, / ואפילו לבניהם אינם מרשים / לקחת מבנות-פרס להם, לנשים. / הקשיב המלך עוד ועוד, / שמע המלך וכעס מאוד. / הוא ציווה: להשמיד, להרוג ולאבד / את העם הזה שבו מורד.

מספורי המגילה, צייר שלום מ

- מקהלה:** אתה בַּוּדַאי מתכוון ליהודי שושן הבירה?
מספר: לא, זה הרבה יותר נורא!
- מקהלה:** הרצים יצאו לדרך / להפיץ את פקודת המלך / בכל המדינות כולן, / ממש בכל העולם.
- מקהלה:** ומה עשו היהודים? / הם היו מפוחדים?
מספר: היהודים התאבלו בכל מקום ומקום, / לבשו שק, בכו, והכריזו על צום, / רק מרדכי לא התיאש, / הוא מאסתר ביקש / לפני המלך להשתדל / את הגזירה לבטל.
- מקהלה:** ומה עשה מרדכי? גם הוא השתדל?
מספר: כמו כל היהודים, הוא צם והתפלל.
- מקהלה:** ובאמת, אסתר ביקשה / לבטל את גזרת המן הרשע?
- מספר:** אסתר נהגה בתבונה, / היא באה אל המלך בנועה וצנועה. / המלך לאסתר הושיט / את השרביט / ואמר: "מה תבקשי מלפתי, אסתר? / עד תצי המלכות ואפילו יותר..."
- מקהלה:** ומה ענתה אסתר? / מה היא ביקשה? / לבטל את גזרת המן הרשע?
- מספר:** לא, עדיין לא הגיע הזמן / לדבר על גזרת המן. / אסתר למלך אמרה / שהיא עורכת משתה בדירה, / ושהמלך מוזמן / ואתו גם המן.
- מקהלה:** האם הסכים המלך לבוא? / וגם לקח את המן אתו?
- מספר:** בַּוּדַאי! המלך תמיד חיפש סיבה / להיות במשתה, להיות במסיבה.
- מקהלה:** עכשיו, בַּוּדַאי, הסוף הטוב / מאוד קרוב.
- מספר:** טעות תמורה! / עכשיו בא סיפור נורא.
- מקהלה:** סיפור נורא? / על מי? על מה?
- מספר:** המן עם נרש התייעץ / והיא הציעה את העץ, / עץ גבוה חמישים אמות, / את מרדכי עליו לתלות.
- המן אל הארמון מהר / כדי למלך לספר, / שבראשו רעיון מתרוצץ / לתלות את המן על העץ. / זה היה בלילה אפל וקר, / בשלמלך קרה דבר מוזר.
- מקהלה:** מה הדבר? / מה פה מוזר?
- מספר:** אל תשאלו! איזו תמונה! / המלך סבל מנדודי שינה. / הוא חלם חלומות אימים, / הוא חלם חלומות מפחידים, / הוא התחיל לצרוח / בכל הכוח: "המלך הגדול / לישון אינו יכול". / מיד הגיעו השרים / והביאו לו ספרים.
- מקהלה:** ספרי מתח, או אגדות?
- מספר:** לא ספרי מתח, ולא אגדות. / הביאו לפניו

(שלום מוסקוביץ הגלילי צפת)

המלך לאסתר את שרביש הזהב אשר בידו ותקרב אסתר ותגע בראש השרביש

מספורי המגילה, צייר שלום מוסקוביץ.

בְּרָאשׁוֹ הִנֵּהן לְכָאן וּלְכָאן, / כִּי הוּא יָדַע מַה
חוֹשֵׁב לוֹ הָמָן. / פִּתְאוֹם הָרִים הַמֶּלֶךְ אֶת הַיָּד
/ וְצִוְּוָה עַל הָמָן: "עֲשֵׂה זֹאת מִיָּד: / כָּל מַה
שְּׁאֲמַרְתָּ תַעֲשֶׂה לִּידִידִי, / כְּבוֹד רַב תִּיתֵן
לְמַרְדֳּכִי הַיְּהוּדִי!"

מקהלה: אִיזוֹ בּוֹשָׁה! שׁוֹמוֹ שְׂמִים! / וְעוֹד שְׁפָכוּ עָלָיו
דְּלִי שֶׁל מַיִם!

מספר: נִכּוֹן מְאוֹד. / כְּשֶׁהָמָן קָרָא: "כָּכָה יַעֲשֶׂה
לְזֶה", / כּוֹלֵם יֵצְאוּ לְרֹאוֹת תְּמַחֲזֶה / וְאֵז,
מִמֶּשׁ בְּאוֹתוֹ הַזֶּמֶן, / יֵצְאָה לְמַרְפֶּסֶת בְּתוֹ שֶׁל
הָמָן / וּמִגּוֹבָה קוֹמְתִים / הִיא שְׁפָכָה עָלָיו
דְּלִי מַיִם.

מקהלה: שִׁמְעוּ שִׁמְעוּ הִנֵּה סוֹף יָפָה וְטוֹב, / הָמָן
מְבוֹיֵשׁ וְכוֹלוֹ רְטוֹב.

מספר: כְּדָאִי לְהַסְבִּיר שֶׁהִיא כָּאן בִּלְבוּל, / הִיא לֹא
הִתְכוּוֹנָה לַעֲשׂוֹת תַעֲלוּל. / הִיא רְאֲתָה בְּרָחוּב
אֶת הַשְׂמֻחָה / וּבְדָבָר אֶחָד הִיא הִיָּיתָה
בְּטוֹחָה: / הִיא חֲשָׁבָה שֶׁהָמָן נִישָׂא עַל כַּפֵּי־
/ וְשִׁמְרָדְכִי הַמִּסְפֵּן יִסְפּוֹג אֶת הַמַּיִם

מקהלה: סִיפֶרֶת סִיפּוּרִים מְאוֹד נִחְמָדִים / אָבֵל שְׂכַחַת
לְסַפֵּר מַה קָּרָה לַיְּהוּדִים?

מספר: אַחֵר כֵּךְ אֶסְתֵּר עָשְׂתָה מְסִיבָה, / הַמֶּלֶךְ הִגִּיעַ
וְגַם הָמָן בָּא. / וּבְמְסִיבָה הִיא לְמֶלֶךְ הִעֲזָה
לְהַגִּיד / שֶׁהָמָן רוֹצֶה אֶת עַמָּה לְהַשְׁמִיד.

סֵפֶר זְכוֹרֹנוֹת, / וּפְרָשְׁנֵדְתָּא בֶן הָמָן לְפָנָיו קָרָא
/ אֶת כָּל מַה שֶּׁלְּמֶלֶךְ קָרָה. / בְּעֶצֶם, קָרָה גַם,
גַם לֹא קִטָּן. / הַסֵּפֶר נִפְתַּח בְּסִיפּוּר תָּרֶשׁ
וּבִגְתָּן. / וּפְרָשְׁנֵדְתָּא, שֶׁהִיא הִבֵּן שֶׁל הָמָן,
רָצָה לְדַלֵּג עַל כָּל הָעֲנִיִּין / אָבֵל כְּכֹר אֲמַרְנוּ /
שֶׁהִיא גַם מִמֶּשׁ. / הַסִּיפּוּר הוֹפִיעַ כָּל פַּעַם
מִחֲדָשׁ וְאֵז לֹא הִיָּיתָה לוֹ בְּרָרָה, וּפְרָשְׁנֵדְתָּא
אֶת הַסִּיפּוּר בְּקוֹל קָרָא, / אֵיךְ בִּגְתָּן וְתָרֶשׁ /
זִמְמוּ חֲרָשׁ / אֶת הַמֶּלֶךְ לְהַרְעִיל, / וְאֵיךְ
מַרְדֳּכִי אוֹתוֹ הִצִּיל.

מקהלה: וְהָמָן הָרָשָׁע? / אִיפֹה הוּא הָיָה?
מספר: הַמֶּלֶךְ שֶׁהִיא עָר / שְׁמַע צְעָדִים בְּחֲצָר. / זֶה
הָיָה, כְּמוֹכֵן, הַצּוֹרֵר / שֶׁרָצָה עַל תַּכְנִיתוֹ
לְבַשׁוֹ.

מקהלה: אֲמַרְתָּ שְׁסוֹף הַסִּיפּוּר שְׂמִיחַ / אָבֵל, בֵּינִתִים,
זֶה רַק מוֹתֵת.

מספר: קִצַּת סִבְלָנוֹת! עֲכָשִׁיו מִגִּיעַ הַסּוֹף. / תִּיכָף
תִּרְאוּ שֶׁהִיא טוֹב. / אַחֲשׁוּרוֹשׁ שָׂאֵל אֶת
הָמָן: / מַה לַעֲשׂוֹת לְבַחֲזוֹר מְצוּיָן? / הָמָן,
כְּמוֹכֵן, חָשַׁב / שֶׁהַמֶּלֶךְ מְדַבֵּר עָלָיו. / הוּא
הִצִּיעַ בְּלִי שְׁהוּת / לְתֵת לְאִישׁ בְּגָדֵי מַלְכוּת. /
לְהַרְפִּיבוֹ עַל סוּס אָצִיל, לְהוֹבִילוֹ בְּכָל הָעִיר, /
וּלְהַכְרִיז בְּקוֹל רֶם / שִׁישְׁמַע כָּל הָעָם: "כָּכָה
יַעֲשֶׂה לְזֶה / שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּיקְרוּ רוֹצֶה"! / הַמֶּלֶךְ

מֶהמֶלֶךְ אַחֲשֹׁנֶרֶשׁ הָיָא בִּיקְשָׁה / לְבַטֵּל אֶת
גְּזֵרַת הָמֶן הָרָשָׁע.

מִקְהֵלָה: כָּל הַכְּבוֹד! כָּל הַכְּבוֹד! / אֶסְתֵּר הִיִּתְהָ אֲמִיצָה
מְאֹד.

מִסְפָּר: הַמֶּלֶךְ — אֶת אֶסְתֵּר מְאֹד אָהָב, / לִכֵּן הָיָא
הִתְרַגֵּשׁ מִן הַמָּצָב, / בִּיטֵּל אֶת גְּזֵרַת הָמֶן
הָרָשָׁע / וּפְרָסָם בְּמִקּוֹמָהּ פְּקוּדָה חֲדָשָׁה: / אֶת
הָמֶן לְתֵלוֹת / בְּגֹבֶה חֲמִישִׁים אַמּוֹת, / וּכְדִי
שֶׁלֹא יִהְיֶה גִלְמוּד / לְתֵלוֹת עַל הָעֵמּוּד / יַחַד
עִם הָמֶן הָרָע / אֶת בְּנָיו הָעֲשָׂרָה.

מִקְהֵלָה: לַיהוּדִים — טוֹב, לְרָשָׁעִים — מָר, / עֲכָשְׁיוּ
בְּיָדָיו הַסִּיפּוֹר נִגְמַר.

מִסְפָּר: עֲכָשְׁיוּ הַסִּיפּוֹר / כְּמַעֲט גָּמוּר. / צָרִיךְ עוֹד,
יְדִידִי, / לְסַפֵּר עַל מְרֻדְכִי. / מְרֻדְכִי הָיָה לְשׁוֹר
חֲשׁוֹב, / עַל הַמֶּלֶךְ הָיָא מְאֹד אָהָב, / וּבְגִלְל
שֶׁהַמֶּלֶךְ אוֹתוֹ אָהָב, / הוּא קִיבֵּל מִמֶּנּוּ פֶתֶר
זָהָב. / כּוֹלָם חִלְקוֹ לֹו כְּבוֹד / וְלַיהוּדִים הָיָה
טוֹב מְאֹד.

מִקְהֵלָה: לַיהוּדִים הִיִּתְהָ אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשִׁשׁוֹן וִיקָר
וְזֶה בְּעֵצָם הָעֵיקָר.

מספורי המגילה, צייר שלום מוסקוביץ

